

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

25 FEBRUARI 1991

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy c.s. —

houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie,
Omroep van de Vlaamse Gemeenschap

AANVULLEND VERSLAG

namens de Commissie voor de Media
uitgebracht door mevrouw A. Leysen en de heer D. Van Mechelen

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer P. Chevalier.

Vaste leden : de heer A. Bourgeois, mevrouw A. Leysen, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren F. Sarens, T. Van Parys, E. Van Rompuy ;

de heren M. Bartholomeeussen, P. Chevalier, F. Dielens, J. Dufaux ;

de heer A. Denys, mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck, de heer D. Van Mechelen ;

de heren A. De Beul, L. Vanhorenbeek.

Plaatsvervangers :

de heren F. Bosmans, L. Dhoore, P. Dumez, P. Hermans, E. Vandebosch, H. Van Rompaey ;

de heren J. De Bremaeker, L. Peeters, W. Seeuws, D. Van der Maelen ;

de heren H. De Croo, P. Vandermeulen, G. Verhofstadt ;

de heren H. Coveliers, E. Van Vaerenbergh.

Zie :

349 (1989-1990)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State
- Nr. 3 : Advies van de Vlaamse Mediaraad
- Nr. 4 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- Nr. 5 : Aanvullend advies van de Raad van State
- Nr. 6 : Amendementen
- Nr. 7 : Verslag
- Nrs. 8 tot 12 : Amendementen
- Nrs. 13 en 14 : Subamendementen
- Nrs. 15 en 16 : Amendementen
- Nr. 17 : In eerste lezing aangenomen artikelen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor de Media heeft, in toepassing van artikel 64, punten 1, b en 2 van het Reglement, op 19 februari 1991 beraadslaagd over de wijzingen die bij de eerste stemming in Openbare Vergadering van 7 februari 1991 aan de door de Commissie aangenomen tekst van onderhavig voorstel van decreet werden aangebracht. Het betrof meer bepaald de aangenomen amendementen op de artikelen 3, 4, 13bis, 18, 20, 21 en 22bis.

Naar aanleiding van de tweede lezing van de artikelen 3, 4, 13bis, 18, 20, 21 en 22bis in Openbare Vergadering werden eveneens de artikelen 13, 17 en 28 naar uw Commissie overgezonden.

Op te merken valt dat deze drie artikelen in eerste lezing niet werden geamendeerd of verworpen, maar met instemming van de Raad eveneens naar uw Commissie voor verdere bespreking werden overgezonden.

Uiteraard kunnen bovenvermelde artikelen die reeds in eerste lezing door de Raad ongewijzigd werden aangenomen, niet het voorwerp zijn van nieuwe amendering of stemming in Openbare Vergadering van de Raad. Om deze reden kunnen de artikelen 13, 17 en 28 ook niet worden geamendeerd op het niveau van de Commissie, en dient deze hierover niet meer te stemmen.

Hogergenoemde artikelen maakten echter het voorwerp uit van een bijkomende uitvoerige bespreking, die ter zake inhoudelijk tot heel wat verduidelijkingen leidde.

Bespreking en stemmingen

Artikel 3

Een lid stelt dat de afkorting BRTN niet overeenstemt met de naam van de openbare omroep : „De Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap". Beter ware om de afkorting NRTB te gebruiken. Dit zou echter onlogisch zijn en strijdig met de autonomie van de Vlaamse Gemeenschap.

Hij pleit voor de afkorting VRT omdat op deze wijze in het logo van de omroep zowel radio als televisie behouden blijven. De ideale naam voor de openbare omroep zou „Vlaamse Omroep" zijn, die verder kan worden onderverdeeld in de diverse radio- en televisienetten. Hij oordeelt echter dat inzake briefwisseling en internationale contacten de afkorting „VRT" aan te raden is. Eventueel zou ook aan „VRTO" kunnen worden gedacht ; dit heeft echter een te Nederlandse klank.

De in eerste lezing aangenomen nieuwe naam stemt niet overeen met de huidige stand van de staatshervorming. Hij pleit ervoor dat een aan de Vlaamse autonomie aangepaste naam moet worden voorzien.

De Voorzitter van de Commissie herinnert eraan dat men ook spreekt van de Nederlandse Balie bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel. Bij de Franstaligen legt men, in zake de openbare omroep, ook een band met België (RTBF).

Het vorige lid wijst echter op de bestaande betwisting langs Franstalige zijde tussen enerzijds het Gewest en anderzijds de Gemeenschap. Radio en televisie behoren tot de bevoegdheid van de Franstalige Gemeenschap. De Franstaligen worden onderverdeeld in Walen en Brusselaars waarbij geen van

beide groepen primeert. Daarom wordt het bestaande logo behouden, maar dit zou in de toekomst evenwel nog kunnen veranderen.

In Vlaanderen gebruikt men, soms tot in het belachelijke toe, het woord „Vlaams". Waar dit echter het meest zinvolle is, namelijk op het vlak van de openbare omroep, wordt dit thans blijkbaar door een Vlaamse meerderheid afgewezen.

Een ander lid verduidelijkt dat de BRTN, als medium, tot de culturele sfeer behoort ; de Nederlandse taal is hierbij dus van groot belang. Het uitdragen van een taal en cultuur is belangrijk. Het lid pleit voor het behoud van de in eerste lezing aangenomen naam.

Een verslaggever oordeelt dat er met betrekking tot deze aangelegenheid sprake is van een waar dovemansgesprek. Hij probeert de twee stellingen te verzoenen en stelt voor om de in eerste lezing aangenomen benaming te behouden maar als afkorting het logo BRTV te gebruiken. Dit zou eveneens logisch zijn.

De heer A. De Beul legt hierop een amendement ter tafel dat ertoe strekt in artikel 3, § 1 op de derde en de vierde regel de woorden „De Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap" te vervangen door de woorden „Vlaamse Radio- en Televisieomroep". Hij wijst erop dat een juiste benaming van deze instelling voor zijn fractie zeer belangrijk is : men mag derhalve de eigen gemeenschap niet verloochenen.

Een ander lid meent evenwel dat de directe identificering met andere nationale zenders ook van belang is. Hij pleit ervoor om, in deze context, geen breekpunt van de naam van de openbare omroep te maken. In de toekomst kan er over het probleem verder worden gepraat.

Het lid dat het amendement voorstelde repliceert dat hier een oud argument wordt gebruikt. De afkorting „VTM" vormt geen probleem in het buitenland en is overal gekend. Indien de letter „B" wordt gehandhaafd dan is dit het ontkennen van de eigen Gemeenschap.

De Voorzitter herinnert aan artikel 64, punt 1, b dat stelt dat bij tweede lezing alleen artikelsgewijs wordt beraadslaagd en gestemd over de verworpen artikelen of aangenomen amendementen en de uit die verwerping of aanneming voortvloeiende nieuwe amendementen die tot doel hebben de tekst naar de vorm en de onderlinge samenhang van de artikelen te verbeteren, met uitsluiting van alle andere nieuwe amendementen.

Er stelt zich bijgevolg een probleem van ontvankelijkheid van het voorgestelde amendement. De door het lid voorgestelde werkwijze is strijdig met het Reglement. Hij herinnert ter zake aan een precedent op 10 januari 1991 in de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken, de Opvoeding en het Openbaar Ambt van de Kamer van Volksvertegenwoordigers zoals blijkt uit het aanvullend verslag uitgebracht door de heer F. Bosmans, bij de bespreking in tweede lezing van het wetsontwerp tot wijziging van de nieuwe gemeentewet wat de afwezigheden en verhinderingen van de mandatarissen betreft (Stuk 1306/10-90/91).

Het lid dat het amendement voorstelde vraagt welke betekenis in dit geval nog aan een tweede lezing moet worden gehecht. Wat kan men aan een geamendeerd artikel dan nog wijzigen ? Een tweede lezing heeft geen zin meer. Vroeger ingediende en verworpen amendementen zijn volgens het lid ontvankelijk. Daarom vraagt hij de stemming over zijn amendement.

De Voorzitter repliceert dat hij het Reglement moet toepassen en verklaart het amendement onontvankelijk.

Een indiener van het voorstel van decreet pleit ervoor om niet in formalisme te vervallen. Bij de bespreking in Openbare Vergadering werden er omtrent de artikelen 13 en 17 fundamentele vragen gesteld. De indieners waren bereid om nieuwe argumenten te aanhoren en wilden de discussie hieromtrent niet uit de weg gaan. De fundamentele problematiek situeert zich immers rond die twee artikelen. Met betrekking tot artikel 3 heeft een meerderheid in de Vlaamse Raad zich reeds uitgesproken voor de in eerste lezing aangenomen naam.

De indiener van het onontvankelijk verklaarde amendement verlaat hierop geërgerd de vergadering.

Een lid betreurt dit incident. Met betrekking tot het procedure-incident stelt hij vast dat er in de Vlaamse Raad ter zake geen precedent bestaat. (Reglement, artikel 64, punten 1 en 2). Ware het daarom niet aangewezen om de Voorzitter of het Bureau van de Vlaamse Raad te vragen naar de juiste interpretatie van artikel 64, punt 1, b ?

Ook de Voorzitter betreurt het incident. Er werd in deze aangelegenheid voortdurend naar consensus gezocht. Hij verklaart zich bereid om naar een precieze interpretatie van dit artikel aan de Voorzitter of het Bureau van de Vlaamse Raad te vragen.

Een verslaggever meent dat voor een bepaalde fractie van de meerderheid een bepaald artikel heel belangrijk is. Hij stelt vast dat dit artikel voor een onderdeel van de meerderheid evenwel niet langer vatbaar is voor een nieuwe bespreking.

De Commissie spreekt zich vervolgens met 7 stemmen tegen 1 uit ten gunste van het bij de eerste stemming in Openbare Vergadering aangenomen amendement.

Artikel 4

De wijziging van dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen. De Commissie spreekt zich vervolgens met 7 stemmen tegen 1 uit ten gunste van het bij de eerste stemming in Openbare Vergadering aangenomen amendement op dit artikel.

Artikel 13

Een indiener van het voorstel van decreet herinnert aan de bedoelingen van artikel 13, § 3, met name de mogelijkheid voorzien dat de openbare omroep, naast de vastbenoemde personeelsleden, voortaan ook zal kunnen werken met contractuelen waarvoor de Raad van Bestuur zelf een contractueel kader kan bepalen. Hij herinnert aan de stelling van een lid volgens dewelke door de woorden „onverminderd de bepalingen van artikelen 87 en 88 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988", deze bevoegdheid wordt onderworpen aan de wet van 20 februari 1990 betreffende het personeel van de overheidsbesturen en van sommige instellingen van openbaar nut waarvan thans de uitvoeringsbesluiten worden verwacht, meer specifiek het zogenaamde koninklijk besluit-Langendries. Hierdoor zal de mogelijkheid worden geschapen om in sommige instellingen van openbaar nut naast statutaire personeelsleden ook contractuelen in dienst te nemen in bijzondere gevallen die in de wet zijn

opgesomd. Het lid poneert dat door deze situering van artikel 13, § 3 binnen de huidige wet van 20 februari 1990 geen echt contractueel kader zal kunnen worden uitgebouwd : een beroep tot nietigverklaring bij het Arbitragehof blijft mogelijk. Het lid, aldus de indiener, pleit voor een zelfde opstelling van de Vlaamse Raad als bij het decreet betreffende het bestuurlijk beleid van 12 december 1990. De vaststelling van een contractueel kader zou hierdoor ondubbelzinnig mogelijk worden. De indiener van het voorstel van decreet merkt echter op dat de contractuele functies in dit decreet duidelijk worden omschreven.

Hij herinnert aan het advies van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt dat door de Voorzitter van de Vlaamse Raad in de Openbare Vergadering van 24 januari 1991 werd voorgelezen. Hierin wordt gesteld dat :

„Vooral artikel 87, § 4 hier van belang is. Dit houdt in dat het algemene-principes-KB, algemene principes kan bevatten die ook van toepassing zijn op de Vlaamse Instellingen van Openbaar Nut, in casu de BRT.

Mits inachtneming van deze algemene principes zullen de Gemeenschappen en Gewesten vrij het administratief en geldelijk statuut van hun personeel kunnen vaststellen. De verwijzing naar artikel 87 in artikel 13 van het ontwerpdecreet BRT is dan ook terecht.

De verwijzing naar artikel 88 is volgens mij wel overbodig, maar niet schadelijk".

De tekst van artikel 13, § 3 is dus juridisch correct.

Hij verwijst tevens naar de brief van 5 februari 1991 van de Administrateur-generaal van de BRT waarbij deze, namens de Vaste Commissie, bij wijze van besluit stelt : „dat wat de BRT ook moge willen, de redactie van artikel 13, § 3 nauwelijks te verbeteren is : de enige uitweg is dat het koninklijk besluit dat in uitvoering van artikel 87, § 4 de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut moet vastleggen, voldoende soepel is om aan de noden van de BRT te kunnen voldoen."

Door het kernkabinet van de nationale Regering werd een nota goedgekeurd. Indien het koninklijk besluit-Langendries — dat conform deze nota zou worden opgesteld — er zo zou uitzien dan zal de BRT maar een beperkte mogelijkheid hebben om contractueel personeel in dienst te nemen. Daarom stelt de brief van de Administrateur-generaal ook het volgende :

„Zo de BRT in ruimere mate dan tot nu toe het geval was contractueel personeel in dienst wil nemen is de enige mogelijkheid dat er druk wordt uitgeoefend op Minister Langendries om in zijn koninklijk besluit een uitzondering te voorzien voor de omroepinstellingen of meer algemeen een aparte regeling voor de overheidsinstellingen die een economische of industriële activiteit uitoefenen. Ook de RTBf ziet dit als de enige mogelijkheid".

De conclusie van deze twee adviezen is dat men niet verder kan gaan dan hetgeen in artikel 13, § 3 wordt voorzien. Maar er dient voor gepleit dat in het koninklijk besluit-Langendries bijkomende bepalingen worden voorzien. Indien het ontwerp van koninklijk besluit niet wordt gewijzigd zal men enkel met de huidige contractuelen kunnen werken en is een flexibel contractueel kader onmogelijk.

Dit is dus de probleemstelling. De indiener informeert daarom naar het standpunt van de Gemeenschapsminister

van Cultuur en van het Rekenhof. Is de interpretatie van de openbare omroep te eng of is het gewenste flexibele kader toch via het ontwerp van koninklijk besluit realiseerbaar ? Is het ontwerp van koninklijk besluit al dan niet te beperkend ? Of moet het voorstel van decreet worden aangepast ?

De Gemeenschapsminister van Cultuur herinnert aan een aanvullend schrijven van de Administrateur-generaal van de BRT van 7 februari 1991. Hierin wordt het volgende gesteld :

„Het spreekt vanzelf dat artikel 87 van de bijzondere wet, in uitvoering waarvan het zogenaamde KB-Langendries moet worden vastgesteld, de BRT een zware beperking zou kunnen opleggen en de bevoegdheid die de decreetgever hem wil geven, volledig zou kunnen uithollen”.

Hij vreest dat het personeel van de BRT als overheidsinstelling onderworpen blijft aan het statuut van het rijkspersoneel. Hij merkt op dat het personeel van de BRT, als enige omroep in de wereld, onderworpen is aan een ambtenarenstatuut. Ook bij de BBC bestaat deze situatie niet.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat, zelfs zonder een specifieke vermelding in artikel 13, § 3, artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 van toepassing is. Hij treedt de adviezen van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt bij volgens dewelke de enige oplossing er in de huidige situatie in bestaat om het koninklijk besluit-Langendries zo te concipiëren dat het niet van toepassing is op de openbare omroepen. Maar dit koninklijk besluit draagt als naam „koninklijk besluit algemene principes”, dit betekent dat hier algemene principes worden vastgelegd en niet de gedetailleerde uitzonderingen.

Als element in de discussie wijst hij op de BLOSO-situatie waar in afwijking van de algemene regelen, ingevolge artikel 45 van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid, naast het statutaire kader ook ander contractueel personeel mogelijk is. Bij BLOSO vertrekt men uiteraard van een specifieke invalshoek, maar er kunnen hier andere redenen worden ingeroepen.

De omroepen moeten immers in hun geheel kunnen functioneren en dit heeft gevolgen voor het personeel. Zijns inziens lijkt een opdeling tussen creatieve functies en andere, op termijn niet haalbaar. Daarom vraagt hij zich af of er niet via sui generis-oplossingen kan worden gewerkt zoals dit bij de GIMV het geval is.

De Gemeenschapsminister concludeert dat het moeilijk of onmogelijk zal zijn om via het koninklijk besluit-Langendries een soepel personeelsbeleid bij de BRT in te voeren. Bestaat de mogelijkheid niet dat de Commissie voor de Media de constructie van de parastatale BLOSO in ogenschouw neemt ? Misschien is deze tekst beter geformuleerd dan wat nu voorligt om de vooropgestelde doelstellingen te realiseren. Toch zal het moeilijk blijven om in het kader van een openbare omroepinstelling een soepel personeelsbeleid te realiseren.

De afgevaardigde van het Rekenhof oordeelt dat de zinnede in artikel 13, § 3, waarin naar de artikelen 87 en 88 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wordt verwezen, zuiver rechtskundig gezien niet creatief is. Of deze woorden al dan niet voorkomen in het voorstel van decreet doet in het positief recht niets ter zake. Het is enkel een herhaling van hetgeen vervat is in artikel 9 van de bijzondere wet. De openbare omroep wordt hier opgericht als een model sui generis, en niet volgens de wet van 16 maart 1954. Artikel 9 van de bijzondere wet verwijst uitdrukkelijk naar artikel 87, § 4. Toch pleit hij voor het behoud van die bepaling in

de tekst. Er is immers sprake van een delegatie van bevoegdheden door de decreetgever, niet naar de Executieve maar naar de Raad van Bestuur van een openbare instelling. Bij de totstandkoming van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid was er sprake van een politieke wilsuiking : de Vlaamse Raad wou niet meer wachten op het koninklijk besluit-Langendries. Het zou ondenkbaar en gevaarlijk zijn dat een soortgelijke constructie hier wordt toegepast, gezien het mandaat dat aan de Raad van Bestuur wordt gegeven. In het voorliggend dossier moet men hopen op een goede afloop van het koninklijk besluit-Langendries voor het invullen van deze opdracht. Indien dit koninklijk besluit reeds zou zijn uitgevaardigd, wat bij het uitwerken van het voorstel van decreet aanneembaar was, dan zou de redactie van de tekst verklaarbaar zijn. Maar dit is nog niet het geval. Het woord „onverminderd" doet rechtskundig niets ter zake. Het is enkel een principe van een hogere rangorde. Het is ondenkbaar dat het principe van de impliciete machten, dat door de Vlaamse Raad bij het decreet betreffende het bestuurlijk beleid werd toegepast, op de hier vervatte subdelegatie zou worden aangewend. De Raad van Bestuur kan met dit principe geen rekening houden. Enkel indien de beoogde doelstellingen door het inmiddels uitgevaardigde koninklijk besluit-Langendries niet worden bereikt zal de Vlaamse Raad, post factum, en na toetsing, opnieuw moeten optreden door desgevallend in een decreet bepalingen op te nemen van dezelfde orde als deze bedoeld bijvoorbeeld inzake BLOSO. De Vlaamse Raad mag het niet wagen om deze impliciete machten, die aan de decreetgever zelf toekomen, door te spelen aan een Raad van Bestuur. Het is bovendien ondenkbaar dat men in de Vlaamse Raad zou beslissen toe te laten dat de Raad van Bestuur zich niets van de bijzondere wet zou moeten aantrekken. Hier situeert zich echter niet het probleem.

Er zijn twee hypothesen na het aannemen van dit voorstel van decreet : het koninklijk besluit-Langendries wordt niet of wel uitgevaardigd. Indien na de inwerkingtreding van het nieuwe BRT-decreet door de Raad van Bestuur twee soorten statuten worden uitgewerkt (een vast en een contractueel) moet er door de Vlaamse Raad, indien het koninklijk besluit inmiddels niet werd uitgevaardigd, een nieuwe keuze worden gemaakt. Ofwel volgt men de theorie van de Raad van State waardoor er een akkoord moet zijn van de nationale Minister van Openbaar Ambt, ofwel redeneert men dat het de fout is van de nationale Regering dat het besluit niet werd uitgevaardigd en gaat men gewoon verder met de uitvoering van het decreet. Men verwijst immers steeds naar artikel 13, § 6 van de bijzondere wet om een tussenkomst van de nationale Minister van Openbaar Ambt te rechtvaardigen. Dit artikel 13 is echter verbonden aan de toepassing van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Hier wordt echter een nieuwe rechtspersoon gecreëerd die de rechtsopvolger is van de BRT. Deze nieuwe rechtspersoon sui generis heeft niets te maken met de modellen van de wet van 16 maart 1954. Hier is er dus een interpretatiekeuze mogelijk indien het koninklijk besluit niet beschikbaar is.

In het licht van een soort algemene beleidstheorie, die geen grond vindt in een concrete tekst, pleit de Raad van State toch voor de tussenkomst van de nationale Minister van Openbaar Ambt. Men kan volgens die theorie in voornoemde tussenperiode geen openbare instelling creëren zonder tussenkomst van deze nationale Minister inzake persoonsstatuut.

Indien de theorie van de Raad van State wordt gevolgd dan zijn er opnieuw twee mogelijkheden : men krijgt al of

niet het akkoord van de nationale Minister. Als men het akkoord verkrijgt dan is er geen probleem, zo niet komt men in dezelfde positie waarin men zal verkeren ; tweede hypothese, wanneer de Raad van Bestuur zijn beslissingen neemt na het uitvaardigen van het koninklijk besluit-Langendries. Als het koninklijk besluit beschikbaar is en het voorliggend decreet daardoor onuitvoerbaar wordt dan is enkel een oplossing mogelijk via een nieuw decretaal initiatief van de Vlaamse Raad. In de huidige context, rekening houdend met de algemene machtiging die aan de Raad van Bestuur wordt gegeven, moet men echter rekening houden met de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Er worden echter geen nieuwe rechtsregels gecreëerd : de bestaande zijn van toepassing. Ingevolge de hier doorgevoerde delegatie naar de Raad van Bestuur mag de decreetgever niet verlangen dat de Raad van Bestuur zelf van de impliciete machten en van de hoogdringendheid van het systeem gebruik maakt. Enkel indien de Vlaamse Raad in het voorstel van decreet zelf de precieze lijst van functies zou bepalen die contractueel invulbaar zijn komt men voor een zelfde fenomeen te staan als bij het decreet betreffende het bestuurlijk beleid. Hier heeft men echter voor een afwachtende houding gekozen. Na de toetsing over enkele maanden zal blijken of men de juiste weg heeft gekozen.

Het Rekenhof bezit weinig informatie over het koninklijk besluit-Langendries. Het zou echter verwonderlijk zijn indien het koninklijk besluit geen opening laat. Ook bij de nationale overheid zelf wil men bij een aantal nieuwe instellingen diverse soorten contractuelen aanwerven. Het zou verwonderlijk zijn dat de nationale Regering de autonome Gewesten en Gemeenschappen zou verplichten om meer stringente beleidslijnen te volgen dan zij zichzelf oplegt.

Indien de Vlaamse Raad zich niet neerlegt bij de vertraging of bij de inhoud van het koninklijk besluit dan moet de decreetgever zelf uitdrukkelijk bepalingen inschrijven.

De Gemeenschapsminister informeert of dit betekent dat, in de veronderstelling dat het koninklijk besluit-Langendries een soepel personeelsbeleid niet toelaat, de Vlaamse Raad tegen het koninklijk besluit kan ingaan ?

De afgevaardigde van het Rekenhof bevestigt dit, althans indien de politieke wil hiertoe aanwezig zal zijn. Uiteraard moet men hierbij risico's nemen.

Het betreft hier immers een delegatie aan de Raad van Bestuur en niet aan de Executieve. Het zou onvoorzichtig zijn dat de Vlaamse Raad zou volmacht geven aan de Raad van Bestuur om zich niets aan te trekken van artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988. Als men deze delegatie aanhoudt is de voorliggende tekst zeer passend. Een andere oplossing is enkel mogelijk indien men de Raad van Bestuur inzake het personeelsstatuut uitschakelt. Men kan zeker niet de bijzondere wet naast zich neerleggen bij een delegatie naar de Raad van Bestuur. Alleen de Vlaamse Raad kan oordelen over het invoeren van artikel 10 van de bijzondere wet, niet een Raad van Bestuur. Dit is zijns inziens de oorsprong van de verplichte constructie.

Een verslaggever leidt hier uit af dat, in afwachting van de uitvaardiging van het zogenaamde koninklijk besluit-Langendries, de Raad van Bestuur op het vlak van het personeelsbeleid niet meer mogelijkheden zal bezitten dan nu.

De afgevaardigde van het Rekenhof voegt hier aan toe dat dit exact is tenzij de Raad van Bestuur ontwerp teksten heeft en definitieve beslissingen met rechtsgevolgen wil nemen.

Vervolgens staat men voor de keuze om al dan niet de nationale Minister van Openbaar Ambt te raadplegen, dit volgens een algemeen rechtsgevoel van de Raad van State. De Vlaamse Raad kan echter beslissen om die rechtstheorie van de Raad van State niet bij te treden. Het fenomeen van de delegatie laat echter niet toe dit hier zo uitdrukkelijk te stellen.

Een indiener van het voorstel van decreet informeert naar de gevolgen indien het koninklijk besluit-Langendries een beperkende interpretatie inzake contractuelen voorziet. Het voorstel van decreet is zeer algemeen en voorziet geen specifieke contractuele functies. Wat gebeurt er indien de Raad van Bestuur een algemeen personeelskader uitwerkt in tegenstelling met de inhoud van het koninklijk besluit ?

De afgevaardigde van het Rekenhof verduidelijkt dat dit besluit van de Raad van Bestuur decretaal kan worden goedgekeurd. Het bijzonder akkoord vanwege de nationale Minister is volgens de Raad van State slechts nodig in de tussenperiode, met andere woorden tot wanneer het koninklijk besluit wordt uitgevaardigd. Een decretale bekrachtiging is slechts nodig om te vermijden dat iemand een procedure voor de Raad van State inleidt tegen de beslissingen van de Raad van Bestuur. Na het stemmen van zulk een bekrachtiging is enkel nog een procedure voor het Arbitragehof mogelijk. In het decreet betreffende het bestuurlijk beleid heeft men geen groter risico genomen. Gezien het hier om een delegatie naar een Raad van Bestuur betreft mag er geen volmacht worden gegeven. Als de constructie via de Raad van Bestuur behouden blijft is er geen andere oplossing mogelijk dan de vorm die nu voorligt.

De Gemeenschapsminister merkt op dat het hier in feite over het administratief statuut gaat : hoe werft men aan, honoreringen, hoe ontslaat men ? De nodige soepelheid ter zake moet worden ingebouwd.

De afgevaardigde van het Rekenhof verduidelijkt dat een statuut een stelsel van rechtsgelijkheid impliceert voor iedereen die onder het statuut valt, met een aantal objectieve regelingen.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort wijst erop dat volgens de rechtspraak van de Raad van State iemand die in een openbare dienst een functie bekleedt, ook tijdelijk, als statutair moet worden beschouwd. Er zijn uitzonderingen voorzien zoals bij vervangingen wegens ziekte en voor niet-permanente opdrachten. Bij het afwijken van deze stelling is voorzichtigheid geboden.

De afgevaardigde van het Rekenhof wijst erop dat er juist daarom twee statuten zullen zijn. Ook op de personen met een privaatrechtelijke rechtsband zal een statuut van toepassing zijn. Alle personeelsleden van de openbare omroep zullen statutairen zijn onderworpen aan twee verschillende statuten : het ene impliceert een publiekrechtelijke en het andere een privaatrechtelijke band. Ook nationaal evolueert men in een zelfde richting van deze visie uit. Met statutairen bedoelde men in het verleden steeds de vastbenoemden, de andere personeelsleden waren de contractuelen. Hier zullen er twee statuten zijn met voor iedere groep dezelfde voordelen, wat een garantie biedt voor een gelijke behandeling.

Het lid dat niet tot de Commissie behoort vraagt of de ambtenaren en de werknemers hun rechten putten uit een contract of uit een reglement. Door wie wordt dit reglement vastgelegd ? Dit is een fundamenteel verschil. Nadien kan de wijze van aanwerving, sanctionering en de beroepsprocedure worden nagegaan. Putten de twee soorten statuten hun

rechten uit een reglement of put er slechts één soort haar rechten uit een reglement en de andere soort uit een contract dat zijns inziens een toetredingscontract moet zijn.

De afgevaardigde van het Rekenhof stelt dat dit een toetredingscontract tot het statuut moet zijn, vergelijkbaar met een toetredingscontract waar bijvoorbeeld in sommige gevallen aannemers aan zijn onderworpen (aanbestedingen, \$offer-teaan vragen). Men treedt dus vrijwillig tot een systeem toe. Ook de procedure tot afzetting zal uit het statuut blijken.

Een lid oordeelt dat er soepele algemene regelen zullen worden voorzien waardoor een ongelijke behandeling wordt vermeden. Hij denkt dat er geen afdankingen zullen gebeuren, maar wel zal er een opzegperiode moeten worden nageleefd.

Het lid dat niet tot de Commissie behoort herinnert aan de bewering als zou het moeilijker zijn om in de privé-sector iemand af te zetten dan in de openbare besturen. De regels bij een openbaar bestuur zijn wel soepel maar er spelen echter vele invloeden en er moet daarenboven een lange procedure worden gevolgd.

De afgevaardigde van het Rekenhof bevestigt dat er een keuze tussen twee verschillende statuten moeten worden gemaakt. Maar de gelijkheid tussen personeelsleden binnen elk statuut zal moeten worden geëerbiedigd. Het statuut zal als het ware een toetredingsstatuut zijn. Deze procedure is niet nieuw in een aantal Belgische diensten. Bij de Muntschouwburch waren zowel de directeur als talrijke personeelsleden steeds contractuelen. Ook bij het Nationaal Orkest zijn er precedenter. Het is dus niet nieuw dat vele \$topfigeren in openbare diensten contractuelen zijn.

Het lid dat niet tot de Commissie behoort informeert naar de houding van de Raad van State bij een gebeurlijk conflict. De Raad van State houdt bij de beoordeling steeds rekening met het feit of een functie of een opdracht in een instelling al dan niet permanent is. Bij een permanente functie besluit hij steeds tot een statutaire benoeming. Niet de wijze van benoeming is dus van belang.

De afgevaardigde van het Rekenhof verduidelijkt dat er bij de openbare omroep sprake zal zijn van twee categorieën statutairen, maar alle werknemers zullen statutairen zijn. De inhoud van beide statuten zal echter gedifferentieerd zijn : er zullen verschillen worden ingebouwd. Dit zal bij iedere beoordeling van belang zijn.

Het lid dat niet tot de Commissie behoort wil weten of herhaalde opeenvolgende aanwervingen van een persoon niet automatisch in een contract van onbepaalde duur zullen worden omgezet.

De Voorzitter oordeelt dat de BRT nu op dit punt autonoom kan optreden binnen het bestaande kader. Indien de openbare omroep zijn bevoegdheid overschrijdt dan zal de BRT worden gesanctioneerd door een werknemer die zich tot de burgerlijke rechtbank of de Raad van State zal wenden.

Het lid dat niet tot de Commissie behoort herinnert aan de filosofie van het ambtenarenstatuut, met name de ambtenaar beschermen tegen willekeur. Vandaar ook de vastheid van betrekking.

Hoever wil men hier nu van afwijken ? Deze discussie heeft bovendien betrekking op het personeel tewerkgesteld bij het belangrijkste communicatiemiddel van dit land.

De Voorzitter repliceert dat men personen niet tegen zichzelf moet beschermen. Iedereen moet zelf zijn beslissingen nemen. Het BRT-personeel wil zelf het personeelsstatuut wijzigen.

Een verslaggever vraagt of de personeelsleden met een privaatrechtelijk statuut onderworpen zullen zijn aan een vlottere loonvorming. Enkel hierdoor kan de openbare omroep concurrentieel zijn op de arbeidsmarkt. Zullen de weddeschalen automatisch gekend zijn ? Kan men komen tot een verschil in weddevorming in dezelfde categorie ? De contractuele statutairen van de openbare omroep zullen weliswaar nieuwe en hogere weddeschalen kunnen bekomen dan het vast personeel, maar hij vreest dat dit onvoldoende zal zijn en dat spanningen tussen enerzijds de privé-sector en anderzijds de privaatrechtelijke statutairen van de openbare omroep zullen blijven bestaan.

De afgevaardigde van het Rekenhof repliceert dat het statuut voldoende goed beschreven criteria zal moeten bevatten die per geval toetsbaar zijn. Zo zouden de weddeschalen een minimum- en maximumbedrag kunnen voorzien, dit binnen bepaalde objectief meetbare criteria. Een dergelijke constructie is denkbaar.

- Een verslaggever informeert of er voor deze contractuele statutairen weddeschalen niet maxima denkbaar zijn. Dit is in feite de kern van het probleem : de maxima worden niet op papier bepaald maar door de wet van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Een indiener van het voorstel van decreet oordeelt dat de contractuelen eventueel hogere wedden dan de vastgenoemden kunnen krijgen.

Hierboven kan er worden gewerkt met premies voor bepaalde prestaties.

De afgevaardigde van het Rekenhof bevestigt deze stelling. Er moet echter rechtsgelijkheid worden voorzien en de toetsing ervan moet mogelijk zijn. Dit impliceert echter dat er een administratief en geldelijk statuut moet zijn. Ook de nodige vindingrijkheid is vereist.

De Voorzitter oordeelt dat men nu op het gebied van de contracten in het vage is gebleven. Dit heeft tot problemen geleid zodat een aantal personeelsleden de BRT heeft verlaten.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat het probleem niet zo eenvoudig ligt. In het verleden oordeelde de BRT dat men een contractuele band moest hebben vooraleer men een produkt kon afleveren. Vele onafhankelijke producers hebben dus moeten afhaken. Toch zal men in deze richting moeten gaan, rekening houdend met de 10 procent-clausule voorzien in de Europese richtlijn. Maar de vindingrijkheid, die de afgevaardigde van het Rekenhof suggereert, is niet zo eenvoudig. De technische functies zijn bijvoorbeeld even belangrijk als deze van producer. Toch kan men hier niet over bekendheid spreken, zoals dit wel het geval kan zijn bij producers. Hoe zal dit element in het statuut worden omschreven ?

Hoe zal de verantwoordelijkheid van de directe produktiemakers in dergelijk statuut worden omschreven ? Dit alles veronderstelt een soepel personeelsbeleid. Zolang men bij een openbare instelling blijft zal men, wat in 1937 bij de invoering van het statuut-Camu nodig was, de ambtenaren beschermen. Nu moet eerder de BRT tegen het ambtenarenstatuut worden beschermd.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort meent dat de financiële kant niet het grootste probleem vormt. Een openbare dienst kan medewerkers op alle mogelijke manieren betalen. Het criterium van de rechtbanken is of de contractuelen binnen de instelling een permanente opdracht of functie uitoefenen. De vraag is of bij een conflict tussen de werknemer en de overheid de rechten worden geput uit een contract of reglement dat eenzijdig wordt vastgesteld door een openbare instelling. Liggen de rechten vast in een statuut waartoe men kan toetreden of worden ze, geval per geval, door een contract bepaald ? In een reglement kan men geen verschillende beoordelingen om te vergoeden vastleggen.

Een verslaggever wil vernemen of een privaatrechtelijk personeelscontract van de openbare omroep ook door het Rekenhof wordt gecontroleerd.

De afgevaardigde van het Rekenhof antwoordt dat de controle van het Hof algemeen zal zijn op alle verrichtingen van de instelling.

Hogergenoemde verslaggever betreurt dat de artikelen 8 en 9 van het voorstel van decreet niet voor tweede lezing vatbaar zijn. Uitgaande van de verantwoordelijkheid die artikel 13 aan de, volgens artikel 9 samengestelde Raad van Bestuur geeft, blijft hij erbij dat deze Raad niet in de mogelijkheid zal verkeren om deze belangrijke taak, met name het voeren van een nieuw en coherent personeelsbeleid, uit te voeren.

Artikel 13bis

De wijziging van dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen. De Commissie spreekt zich met 6 stemmen tegen 2 uit ten gunste van het bij de eerste stemming in Openbare Vergadering aangenomen amendement op dit artikel.

Artikel 17

Een indiener van het voorstel van decreet herinnert eraan dat in de Openbare Vergadering van de Vlaamse Raad werd beweerd dat ingevolge de redactie van artikel 17, § 4 de aanvullende 2 procent werkingstoelage haar facultatief karakter heeft verloren en in feite voor de BRT een subjectief recht is geworden.

De afgevaardigde van het Rekenhof verklaart dat deze visie niet correct is. Artikel 17, § 1 somt de diverse inkomstenbronnen van de BRT op. De BRT heeft decretaal geen toelating om andere inkomstenbronnen aan te raken. Deze paragraaf 1 brengt voor de Vlaamse Gemeenschap op zich geen enkele verplichting mee. Enkel de paragrafen 3 en 4 zijn voor de Vlaamse Gemeenschap bron van verplichtingen : enerzijds voor de 49,5 procent en anderzijds biedt § 4 de decretale grondslag om jaarlijks in de uitgavenbegroting een bepaling op te nemen waarbij de Vlaamse Raad zelfstandig bepaalt op welk niveau de facultatieve toelage ligt. Het beginselmatig voorzien van het supplement brengt, zelfs niet door de aanneming van het decreet waarin de aanvullende toelage zal vervat zijn, evenwel geen rechten voor de BRT met zich mee. De aanneming van de algemene uitgavenbegroting zal voor de aanvullende toelage niet rechtscheppend zijn ten opzichte van de BRT. Want elke facultatieve toelage is maar een machtiging van de Vlaamse Raad naar de Executieve toe. Het zal de Executieve zijn die in haar toekenningsbesluit zal bepalen wat zij onder de notie „werkelijk gepresteerde activiteiten" verstaat. Dit toekenningsbesluit en de hierin gestelde opschortende voorwaarden zullen bepalen

op welke wijze en volgens welk ritme de BRT de toelage zal krijgen. De aanneming van de uitgavenbegroting door de Vlaamse Raad zal voor de gemeenschap geen verplichting teweeg brengen. Een openbare instelling put immers nooit haar recht uit het aannemen in de begroting van een bedrag dat geconcipieerd is als een facultatieve uitgave. Dit is enkel een machtiging van de Vlaamse Raad aan de Executieve.

Men zal dus vooral over het niveau van de toelage moeten spreken. Dit zal in de BRT-begroting moeten worden vertolkt die vervolgens door de Gemeenschapsminister moet worden onderzocht. Daarna moet hij de Vlaamse Raad informeren en de grootte van de facultatieve toelage van kwintus jaar voorstellen. Hierover zal een eerste discussie plaatsvinden : is die toelage 2 of 3 procent of meer. Hier een minimum-percentage aan koppelen is niet zo uitzonderlijk. Dit is in feite een decretale bepaling ter bescherming van de BRT. Dit minimum betekent in feite dat de Executieve bij de indiening van de begroting bij de Vlaamse Raad een facultatieve werkingstoelage van minstens twee procent moet voorzien. Dit is dus een garantie waarbij de BRT door optelling van de twee fracties van de subsidie (het vaste deel en het variabele deel) niet financieel achteruit gaat. Maar voor de BRT betekent dit, na de aanneming van de begroting, geen trekkingsrecht. Het inschrijven van een bepaald bedrag heeft niet automatisch een trekkingsrecht voor de BRT tot gevolg. Enkel de akte van de uitvoerende macht waarbij een toekenningsbesluit met zijn voorwaarden aan de BRT wordt betekend zou volgens de bepalingen van het toekenningsbesluit mogelijkerwijze rechten creëren in hoofde van de openbare omroep. Elke facultatieve toelage is immers onderworpen aan een rechtscheppende toekenningsakte vanwege de Executieve met de bepaling van de voorwaarden van controle om de betaling van deze toelage mogelijk te maken. Een betaling in schijven, bijvoorbeeld een vierde per kwartaal, is dus mogelijk in functie van hetgeen de Executieve zal invullen in haar toekenningsbesluit. In feite zal dit verbonden zijn met de werkelijk gepresteerde activiteiten wat zelf is gelieerd met hetgeen in de Vlaamse Raad werd besproken bij de aanneming van het meerjarenplan. Ook de Executieve zal de toelage niet in eenmaal, bij het begin van het jaar, kunnen uitbetalen omdat deze toelage is verbonden met de werkelijk gepresteerde activiteiten. Een controle is dus aangewezen zodat een uitbetaling in schijven, bijvoorbeeld per kwartaal, realistisch is.

Het is dus niet zo, aldus de afgevaardigde van het Rekenhof, dat — inzake de facultatieve toelage — de aanneming in de Vlaamse Raad van deze begrotingsbepaling automatisch een trekkingsrecht in hoofde van de BRT doet ontstaan. De Vlaamse Executieve zal een toekenningsbesluit moeten uitvaardigen en dit aan de BRT betekenen. Hierin moet worden gepreciseerd wat van de BRT wordt verlangd als prestatie, zodat het later duidelijk bewijsbaar is in functie van de notie „werkelijk gepresteerde activiteiten”. Die controle kan gefaseerd zijn en zal aanleiding geven tot de uitbetaling van deze bedragen. De BRT zal echter geen uitgaven moeten bewijzen. De toelage is immers niet bedoeld om tekorten te dekken. Integendeel de BRT mag immers, zoals dit nu ook het geval is, reserves aanleggen. De afweging of de schijven van deze facultatieve toelage al dan niet worden geordonnanceerd zal niet gebeuren op grond van rekeningen of facturen maar op de controle op de aangekondigde activiteiten die werden vooropgesteld bij de indiening van de jaarschijf van het meerjarenplan of naar aanleiding van de verdediging van de begroting. Deze aangekondigde activiteiten zullen moeten worden gerealiseerd.

Op vraag van de Gemeenschapsminister antwoordt de afgevaardigde van het Rekenhof dat de Executieve steeds minimum twee procent in de begroting moet inschrijven. Met de tijd kan de openbare omroep, indien dit nodig blijkt, een hogere facultatieve toelage ontvangen. Maar indien ingevolge de controle blijkt dat de openbare omroep het beloofde niet heeft uitgevoerd, dan kan de BRT de facultatieve toelage niet ontvangen. In dat geval zou bovendien het Rekenhof de uitkering ervan tegenhouden. De administratie zal moeten bewijzen dat de controle is gebeurd. Een uitbetaling in schijven enkel en alleen ingevolge de vermelding van het bedrag in de begroting is niet mogelijk. Bij een facultatieve toelage geldt de inschrijving in de begroting enkel als een machtiging van de decreetgevende naar de uitvoerende macht toe maar creëert absoluut geen recht voor de toelagetrekker.

Een verslaggever vraagt wat er zou gebeuren als zou blijken dat, bij het niet uitbetalen van de facultatieve toelage en indien er toch uitgaven werden aangegaan, deze lasten door leningen zouden worden gefinancierd, waarna de budgettaire impact naar het volgende begrotingsjaar wordt doorgeschoven. Wordt het hierboven uiteengezette principe door dergelijke techniek niet omzeild ?

De afgevaardigde van het Rekenhof repliceert dat voor leningen een machtiging van de Executieve nodig is. Daarenboven is het zo dat of de BRT al dan niet op het einde van het jaar een tekort vertoont, afhankelijk is van de correcte uitvoering van de begroting. Indien de begroting op een sluitende wijze is ingediend en de 2 procent is meegerekend langs de ontvangstenzijde, terwijl die facultatieve toelage niet zou worden uitbetaald, dan is een deficit onvermijdelijk hiervan het resultaat. Dit moet tijdens het volgende begrotingsjaar worden rechtgetrokken via meer inkomsten of minder uitgaven. Zolang de openbare omroep een reserve heeft kan dit tekort hiervan worden afgenomen. Indien er geen reserve meer is dan liggen er twee mogelijkheden open, met name bij het volgende begrotingsjaar paragraaf 4 uitbouwen zodat er geen deficit meer is of via de voorgedijde begroting voor het volgend jaar aanpassen. Dit is precies de sturing die moet uitgaan van de Executieve en van de Vlaamse Raad. Dit is niet in tegenstelling tot het meerjarenplan dat elk jaar moet worden aangepast in functie van de evolutie.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort noemt de notie „werkelijk gepresteerde activiteiten" vaag. Kan de Executieve bepalen dat een bepaalde activiteit moet worden uitgevoerd vooraleer de facultatieve toelage wordt uitgekeerd. Kan de Executieve deze opdrachten nauwgezet omschrijven en daardoor een rechtstreekse invloed uitoefenen op het programmabeleid van de openbare omroep ?

De afgevaardigde van het Rekenhof antwoordt principieel bevestigend. De Executieve moet bij de keuze van de criteria van het jaarlijks toekenningsbesluit deze hanteren die ook dienstig zijn voor de andere akten die door de Executieve of de Vlaamse Raad ten aanzien van de BRT worden gepleegd. De inhoud en de verantwoording van het meerjarenplan zullen belangrijk zijn. Hierdoor zal de Executieve kunnen bepalen hetgeen precies van de BRT wordt verlangd. Indien de Vlaamse Raad bepaalde gegevens bij de verantwoording en de aanneming van het meerjarenplan zou betrekken dan is de Executieve hiertoe ook gerechtigd bij de toekenning van de facultatieve toelage. Indien de Vlaamse Raad dit niet heeft gedaan dan is de Executieve hiertoe niet gerechtigd. Het begrip is een decretaal begrip en het invullen van dit decretaal begrip door een jaarlijks toelagebesluit is gebonden aan de algemene voorwaarde dat de uitvoering door de Executieve van een decretale bepaling moet stroken

met de economie van het geheel dat de onderbouw is. In bevestigend geval zit de Executieve op het goede spoor. Op zich betekent het meerjarenplan voor derden geen bron van recht. Er kunnen dus geen trekkingsrechten door ontstaan. De Vlaamse Raad neemt bij het meerjarenplan enkel akte van de intenties van de instelling. Dit heeft geen rechtskundige gevolgen. De verantwoording van het meerjarenplan, de prestaties en de verantwoording van de begroting zijn het schema waaruit de Executieve kan putten voor het opstellen van de voorwaarden van het toekenningsbesluit. Dit zal van de benadering door de Vlaamse Raad afhangen.

De Voorzitter wijst erop dat de Vlaamse Raad decretaal een morele verplichting aan de BRT heeft opgelegd, met name om bij de opbouw van het programmabeleid rekening te houden met de drie traditionele opdrachten.

Het lid dat niet tot de Commissie behoort oordeelt dat de voorwaarden voor het toekennen van die facultatieve toelage veel verder kunnen gaan. Er kunnen immers financiële sancties worden aan verbonden.

Een indiener van het voorstel van decreet stelt dat dit tot het globaal beoordelingsmoment van de Vlaamse Raad en de Executieve behoort. Daarom werd het algemeen gehouden. Het is echter duidelijk dat, indien men het budgettair kader te buiten gaat of in de programmering de verkeerde weg opgaat, de Executieve kan ingrijpen. Het al of niet brengen van een bepaald programma behoort echter tot de eigen bevoegdheid van de BRT en kan geen aanleiding geven tot sancties. Bovendien slaat deze 2 procent slechts op 250 miljoen frank.

De Voorzitter wijst erop dat er steeds een politieke afweging zal gebeuren. Er zijn immers zware gevolgen aan een dergelijke beslissing verbonden. Bovendien zullen er uiteraard ook coalitieregeringen zijn waarin diverse opinies tot uiting komen. In ons politiek systeem zijn de nodige evenwichten ingebouwd. De BRT moet zelf de nodige mechanismen inbouwen om hierop te anticiperen. Zo laat bijvoorbeeld de BBC de uitgezonden programma's van het voorbije jaar door de kijkers evalueren.

De afgevaardigde van het Rekenhof merkt op dat de BRT beschermd is doordat de Executieve in het jaarlijks toekenningsbesluit voorafgaandelijk de criteria zal moeten opsommen. Deze zullen moeten refereren naar de verantwoording gegeven bij de begroting en het meerjarenplan. De BRT kent deze criteria dus bij voorbaat. Het Rekenhof heeft in het verleden systematisch opmerkingen gemaakt tegenover leden van de Executieve die tegen deze regel zondigen.

De notie facultatieve toelage is belangrijk. Daardoor is het koninklijk besluit nummer 5 van 18 april 1967 van toepassing. Elke overheid, dus ook de Vlaamse Gemeenschap, is verplicht op het ogenblik dat men de akte formuleert en betekent er de noodzakelijke voorwaarden bij in te schrijven. Dit vormt een bescherming tegen arbitrair optreden.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort leidt hieruit af dat de Executieve jaarlijks de criteria precies zal moeten inschrijven. Wie zal de bewijzen moeten beoordelen ?

De afgevaardigde van het Rekenhof beaamt deze stelling. De bewijslast zal bij de BRT liggen, terwijl de Executieve zal moeten toetsen. Indien er bij het uitbetalen van een toelage een geschil zou rijzen, dan zal er een briefwisseling moeten worden gevoerd. Het Rekenhof zal er moeten over waken of er bij het uitbetalen van de schijven aan de essentiële voorwaarden werd voldaan. Daarenboven zal de aansprakelijkheid van de bevoegde Gemeenschapsminister te-

genover de Vlaamse Raad volledig zijn, eventueel na informatie door het Rekenhof aan de Vlaamse Raad. De BRT is dus beschermd tegen een eventueel arbitrair optreden.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort vraagt waarom deze facultatieve toelage zo uitdrukkelijk werd voorzien. De Executieve kan immers beslissen om de volledige dotatie niet uit te betalen.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat sedert het decreet van 13 juni 1990 tot wijziging van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen en van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie, het zogenaamde mini-decreet, een subjectief recht van 51,5 procent werd gecreëerd.

De afgevaardigde van het Rekenhof wijst erop dat de garantie van het mini-decreet nu gedeeltelijk wordt afgebouwd ingevolge het voorzien van een mogelijke sanctiëring door de Vlaamse Raad. Over de formule zelf wil hij geen uitspraak doen. Maar een soortgelijk systeem functioneert reeds onder andere inzake de Belgische bijdrage voor een aantal internationale instellingen. De aansprakelijkheid van de Regering tegenover het Parlement staat in voor de verantwoording van de grootte van de facultatieve bijdrage.

Naar de bescherming van de maximale bevoegdheid van de Vlaamse Raad, wat een van de zorgen is van het Rekenhof, levert dit systeem aan de Vlaamse Raad de maximale garantie voor zijn inspraak. Het mini-decreet vertrok van een andere filosofie : de Executieve kon zelfstandig het percentage verhogen en de Vlaamse Raad moest volgen. Nu is er dus een verbetering vast te stellen in de richting van de soevereine appreciatie en de soevereine beslissingsmacht van de Vlaamse Raad.

De Voorzitter wijst erop dat dit decreetgevend initiatief, als voorstel van decreet, uit de Vlaamse Raad afkomstig is, dit in tegenstelling tot het mini-decreet.

De Gemeenschapsminister oppert de vraag welk systeem uiteindelijk voor de BRT het beste zal blijken te zijn.

Een verslaggever wijst erop dat de bepaling van de toekenningsvoorwaarden van de facultatieve toelagen uitsluitend tot de bevoegdheid van de Executieve behoort.

De afgevaardigde van het Rekenhof beaamt dit : zo niet kan de toelage niet facultatief zijn.

De vorige verslaggever oordeelt dat daardoor de Executieve bepaalde percentages voor nieuwsuitzendingen, vormings- en ontspanningsprogramma's kan opleggen alsmede bepaalde vereisten inzake kijkcijfers.

De afgevaardigde van het Rekenhof beaamt dit, indien die criteria ten minste aan bod zijn gekomen bij de conceptie van de begroting en/of het meerjarenplan. Zoniet treedt de Executieve in het arbitraire.

De Voorzitter verduidelijkt dat dit ook binnen de grenzen van de decretale bepalingen moet gebeuren.

De afgevaardigde van het Rekenhof verduidelijkt dat het daarom noodzakelijk is dat deze criteria bij het begin van het jaar moeten worden opgesteld en medegedeeld. Een dergelijk systeem kan slechts functioneren mits een goede begeleiding vanuit de administratie en de Executieve zowel naar de BRT als naar de controle van de Vlaamse Raad toe.

De Voorzitter leidt hieruit af dat de BRT er goed aan zou doen om reeds op de toekenningsvoorwaarden te anticiperen.

Op vraag van de Voorzitter bevestigt de afgevaardigde van het Rekenhof dat hij het verslag van de werkgroep ad hoc (zie Stuk 349 (1989-1990) - Nr. 7 - Bijlage I) vooraf heeft nagelezen en, zo nodig, gecorrigeerd.

Artikelen 18, 20, 21 en 22bis

De wijzigingen aan deze artikelen geven geen aanleiding tot opmerkingen.

De Commissie spreekt zich telkens met 6 stemmen tegen 2 uit ten gunste van de bij de eerste stemming in Openbare Vergadering aangenomen amendementen op deze artikelen.

Artikel 28

Een verslaggever informeert of het niet nodig is om de datum van inwerkingtreding te wijzigen. Hij suggereert als datum 1 april 1991.

De Voorzitter herinnert eraan dat er op dit artikel in Openbare Vergadering geen amendement werd aangenomen. Een amendement hierop zou dus onontvankelijk zijn gezien artikel 28 reeds door de Openbare Vergadering ongewijzigd werd aangenomen.

Een verslaggever herinnert de Voorzitter aan zijn toezegging om ter zake de Voorzitter of het Bureau van de Vlaamse Raad te consulteren.

Een indiener van het voorstel van decreet oordeelt dat in de Openbare Vergadering een formule moet worden gezocht om dit probleem op te lossen. Nu kan men niet weten wanneer dit decreet in werking zal treden.

De Verslaggevers,

De Voorzitter,

A. LEYSEN

P. CHEVALIER

D. VAN MECHELEN
